

Vragen en antwoorden webinar castratie 25/05/2023

V: Mag men in Denemarken het verdovingsmiddel in voorraad hebben op het varkensbedrijf, en indien ja, zijn daar geen risico's aan verbonden?

A: Het is toegelaten, maar je moet er correct mee omgaan. Het is verplicht om alle medicatie achter slot en grendel te bewaren. Het risico is volgens ons niet groter dan bij het bewaren van vaccins of antibiotica.

V: Wat is de relatie tussen vocalisatie en pijn- of stresservaring?

A: Het is de gemakkelijkst meetbare maar ook nog relevante indicator voor pijn. Alternatieve indicatoren zoals cortisol in bloed of speeksel zijn veel moeilijker te meten en te interpreteren.

V: Wat is het effect van de verdoving op de andere ingrepen zoals staartcouperen, oormerken, ... en als er een effect is, moeten we dan ook de zeugjes niet verdoven?

A: Het gaat om lokale verdoving, dus er is geen effect op andere ingrepen. Daarvoor zou algemene verdoving vereist zijn, maar daar zijn ook nadelen aan verbonden, bv. extra kans op complicaties plus negatieve milieueffecten.

V: Hoeveel bedraagt de extra kost om een beertje te castreren?

A: Het verschil tussen castreren en niet castreren (inclusief minder uitval, arbeid, én middelen) bedraagt ongeveer 1 euro per beertje, dus alles inbegrepen. De kost voor het verdovend middel zelf is 6 cent per beerbig.

V: Ontvangen de Deense varkenshouders die verdoven een bonus hiervoor?

A: Nee, het is een voorwaarde om gecastreerde beertjes te mogen leveren. Beschouw het als een "licence to produce". De eis om te verdoven was trouwens ook de wens van de varkenshouders zelf, het was geen top-down beslissing.

V: Hoe lang duurt het ongeveer vooraleer een aangepaste en efficiënte routine is opgebouwd?

A: Het is niet zo omslachtig. Het is vooral van belang een routine te ontwikkelen in functie van de bedrijfsomstandigheden. Als er verschillende uitvoerders zijn is het wel van belang een vaste werkwijze te hebben. Na een week heb je al een zekere routine opgebouwd.

V: Is er een externe audit op de naleving van de eis tot verdoven?

A: Ja, het lastenboek wordt door een onafhankelijke controle instantie gecontroleerd.

V: Vormt het verdoven geen extra risico qua bioveiligheid? Wat bij een PRRS-uitbraak?

A: Als er snel na het verdoven wordt gecastreerd zijn er wellicht geen extra risico's. Het verdoven heeft geen invloed op PRRS-preventie en -maatregelen. Contact tussen tomen moet zoveel mogelijk worden vermeden. Hygiëne bij het gebruik van naalden en scalpels is uiteraard zeer belangrijk, bv. door tussen tomen consequent te wisselen.

V: Hoe reageren de biggen op het verdoven? Zijn er biggen die een slechte reactie vertonen, zoals bij een vaccin kan gebeuren?

A: We hebben geen weet van allergische reacties. Houd er wel rekening mee dat bij het castreren zelf het bloeden anders wordt als gevolg van de verdoving. Het verdovingsmiddel beïnvloedt de bloedstroom, waardoor het bij het snijden *lijkt* alsof er meer gebloed wordt. In het begin schrikken varkenshouders daarvan en vrezen ze dat de biggen zullen doodbloeden. Het is echter een kwestie van verdunnen.

V: Er is dus een injectie per teelbal?

A: Ja, je moet dus per beertje twee keer injecteren met verdoving.

V: Wordt gecontroleerd op de verbruikte hoeveelheid verdovingsmiddel?

A: Dat wordt inderdaad berekend op basis van het aantal zeugen.

V: Waarom is de hoek bij het injecteren zo belangrijk, als het middel zich toch verplaatst naar de zaadstreng?

A: Oorspronkelijk gingen we er inderdaad van uit dat je bij het injecteren moest proberen de zaadstreng te bereiken, maar recenter onderzoek toonde aan dat injecteren in de teelbal en een druppel op de huid volstaan. Toch blijft de hoek belangrijk om zoveel mogelijk in het dikste deel van de teelbal te kunnen injecteren. We adviseren ook om de teelbal bij het injecteren tussen twee vingers te houden. Op die manier voel je het als de teelbal te hard wordt en kun je stoppen met vloeistof injecteren, ook als de aanbevolen dosis (0,5 ml) nog niet zou zijn toegediend. 0,5 ml moet als maximale aanbevolen dosis worden beschouwd, per teelbal.

V: Welke naaldgrootte gebruik je best?

A: Dat zijn zeer dunne naalden: 0,5 maal 16 mm (25G).

V: Wat zijn de ervaringen met het gebruik van behandelkarren?

A: Er zijn verschillende soorten karren. In de video zie je een voorbeeld. We hebben ze wel aangepast: ze is nu instelbaar qua hoogte, dat is gemakkelijker voor de kleinere medewerkers. Het kan dus nodig zijn je materiaal aan te passen aan de praktijk van het verdoven.

V: Is er uitval van biggen als gevolg van het verdoven?

A: Nee, het omgekeerde is eerder het geval. Ze liggen namelijk sneller terug aan de uier en zijn actiever. Het risico op doodliggen is lager. Biggen zijn kalmer bij het verdoven waardoor hygiënevoorzorgen ook gemakkelijker te nemen zijn.

V: Zijn er problemen met rectale prolaps/liesbreuken/navelbreuken?

A: Nee, niet meer dan anders.

V: Welke ontsmettingsmiddelen worden gebruikt voor naalden en scalpels?

A: Dat is de gebruikelijke ontsmettingsalcohol.

V: Wordt de huid (voor het castreren) of de snede (na het castreren) ontsmet met jodium?

A: Ja, voor het castreren.

V: Worden de teelballen afgevoerd als medisch afval?

A: Ze worden verzameld en afgevoerd samen met de dode dieren.

V: Waarom kiezen voor castreren i.p.v. immunocastreren? Wat zijn de voordelen op het vlak van dierenwelzijn?

A: Immunocastreren is ook een oplossing, maar voorlopig hebben de Deense slachthuizen daar onvoldoende afzet voor. Het wordt dus voorlopig niet toegepast in Denemarken.